

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaald.
Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond aan 't Redactiecomité van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van DE TRAM
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel.
RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord.
Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot *Vrijdag 's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads worden kosteloos als annonce ingelast — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens het geval.

Voor den Paus.

Inschrijving, geopend door den *Bond der Katholieke Dagbladsschrijvers van België*.

1° LIJST.

M. Ouwerx, Velm. fr. 5.00

Erge onlusten in St-Petersburg.

De werkersbevolking van St-Petersburg had een verzoekschrift opgemaakt, in hetwelk zij hare grieven en wenschen uiteendeed, en welk zij den Tsaar persoonlijk in handen wilde geven, om zeker te zijn dat het verzoekschrift hem onder de oogen zoude komen.

Zondag morgen werd gemeld, dat de Tsaar verklaard had, dat hij de afgevaardigden der werklieden om 1 uur in het Winterpaleis zou ontvangen.

Van eenen kant werd geseind, dat de werklieden besloten hadden ten getalle van 150 duizend voor het Winterpaleis te zijn en geschikt waren het stormenderhand in te nemen, indien de afgevaardigden niet toegelaten werden.

Een ander telegram meldde, dat de Tsaar in het Winterpaleis niet zou zijn.

Wat er van zij, de toegangen tot het Winterpaleis werden door de troepen bezet. Toen de menigte van uit het voorgeborchte Vazili zich naar het Winterpaleis wilde begeven, werd zij door de troepen den weg afgesneden.

De uhlanen en kozakken chargeerden het volk met den blooten zabel.

Er zijn talrijke gekwetsten.

De menigte werd opgewonden en bood weerstand.

De soldaten hebben geschoten; er zijn dooden en gekwetsten, maar men weet niet hoeveel.

De menigte poogde samen te scholen aan de verschillende bruggen.

Tusschen 12 en 1 uur werd de brug van Trof-Tski afgesloten.

Eenige leiders zetteden het volk aan, storm te loopen naar het paleis en er te sterven.

Het publiek is het eens om te zeggen, dat de overheid eenen grooten mislag begaan heeft door eene vreedzame betoogen in eenen oproer en slachting te doen ontaarden.

Het getal slachtoffers.

is niet met zekerheid gekend en de berichkomen niet overeen.

Er zijn dagbladen, die spreken van 2000 dooden en 5000 gekwetsten; andere van 3000 dooden en 8000 gekwetsten.

Van den anderen kant zegt een Parijzer blad dat er enkel 75 dooden en 250 gekwetsten zijn.

't Is nog te veel, maar toch veel minder.

De Tsaar op de vlucht.

Men meldt uit St-Petersburg, dat Tsaar Nicolaas op dit oogenblik op zee is.

Hij zou aan boord van de *« Standard »* naar Kopenhagen gevlucht zijn.

Op de vlucht.

Na gedurende drie dagen van paleis tot paleis gevlucht te zijn, heeft de Tsaar Starkoëselo verlaten.

Hij wilde zich naar Peterhoff begeven, doch zijne moeder wilde daar niet van hooren. Daarop is de keizerlijke familie naar Gatchina vertrokken.

Het volk vergelijkt de vlucht van de keizerlijke familie aan deze van Lodewijk XVI, toen hij te Varennes tegengehouden werd.

Men heeft nu het begin gezien eener revolutie; bloedige onlusten zijn te vreezen, die een groot gevaar voor 't Tsaarism zullen zijn.

Te Moskou.

Op aandringen hunner confraters van St-Petersburg, hebben de arbeiders van Moskou het werk neergelegd. Woensdag hebben verscheidene botsingen plaats gehad: De soldaten schoten op het volk. — Te Rigoi, Reval, Saratof en in de voornaamste steden van Rusland is de algemeene werkstaking afgekondigd.

ONZE SCHOLEN.

Aan de vruchten kent men den boom, zoo kent men ook de scholen aan de kinderen, die er gevormd zijn.

Komen uit die scholen vele brave kinderen, dat wil zeggen, goede katholieken, die de plichten van hunnen godsdienst kennen en die volgens de regels van dien godsdienst leven, en die verder genoeg geleerd zijn, om zich fatsoenlijk uit den slag te trekken, dan zijn die scholen goed.

Komen uit die scholen vele kleine deugnieten, die den godsdienst als eene bijzaak aanschouwen en er zich niet veel mede bezighouden, die wel iets hebben geleerd, maar de voornaamste zaak, hun geloof, niet kennen, dan zijn het slechte scholen geweest.

Op de eerste plaats, in de school, moet de godsdienst onderwezen worden, en waarom?

Omdat de godsdienst het voedsel is van onze ziel; de godsdienst is zoo noodzakelijk voor de ziel als de lucht voor het lichaam. Zonder godsdienst is de ziel in een gedwongen toestand en valt ze van de eene kwaal in de andere. De goddelozen en de Godvergetenen alleen bedrijven de schandaden.

Een godsdienstig mensch alleen is te vertrouwen; want zijn godsdienst is eene wet, die hem zijne plichten voorschrijft; een ongodsdienstige is zonder wet en handelt meestal naar zijne slechte ingevingen, naar zijn voordeel en zijne driften.

Het is daarom, dat in de goede school, de catechismus, de bijbelsche geschiedenis op de eerste plaats wordt geleerd. Juist de plaats te weten waar Adam in den appel beet, is wel niet noodig, maar wel is het noodig, dat de hoofdpunten van den godsdienst worden uitgelegd en onderwezen.

Vandaar dat de katholieke ouders goed moeten toezien aan welke onderwijzers zij hunne kinderen toevertrouwen.

Hebben die onderwijzers geen geloof; de kinderen zullen ook geen hebben; dit is de algemeene regel. Bezit een dorp of eene stad zulk eenen man, die moest afgezet worden voor het algemeen welzijn of ten minste moest zijn onderwijs streng worden nagezien en in het oog gehouden.

Ik ken zekeren onderwijzer, schrijvende in socialistische en liberale bladen, die voordrachten gaat geven voor liberale vergaderingen en die toch het onderwijs geeft in eene katholieke plaats.

Arme kinderen, toevertrouwd aan zulk een wezen!

Die kinderen zullen leeren lezen, schrijven, rekenen, ja, maar met dat alles zullen zij niet verder komen dan deze wereld. En hunne ziel dan, hunne eeuwigheid dan, telt die voor niets?

Ouders, opent uwe oogen en let op uwe kinderen, en vraagt hun, wat hun over godsdienst geleerd wordt, want uw kind is in de handen van zijnen grootsten vijand.

Het blijft bijna altijd waar: *Zoo meester, zoo school, zoo school, zoo kind.*

Negerwasscherij

ofte verloren moeite.

Zekere negers gevoelen somtijds den lust om zich wil te wasschen. Zij meenen te bewijzen dat geene plek of geene vlek hun maagdelijk vel bezoedelt. Zoo is het ook met zekere gazeten. Zijn deze eenmaal bekend als goddeloos en priesterhatend, dan helpt daar geen ontkenken aan.

De *Nieuwe Truenaar* is van dat soort. Hij heeft goed schrijven, dat hij niet tegen den Godsdienst of de priesters is, hij geloof het zelf niet, want dezelfde geuzenkliek van vroeger stelt hem op en spuwt er zijne gal in uit.

De vuigste, gemeenste, goddeloosste schrijver dezer eeuw, de Godloochenaar, Godslasteraar, de leugenaar en valschaard Zola (*welke door De Truenaar meermalen aangeprezen werd*), heeft ook hier en daar, tusschen ontehbare vuilheden, die hij in talrijke boeken oopenstapelde, hier en daar, zeg ik, eenige deffige zinnen, welke een heilige man zelfs niet zou ontkennen. Mestrapers en lorremannen vinden soms parels op mesthoopen. Wat helpt Zola dat; hij is en blijft een schurk. Zoo is en blijft *De Truenaar* een goddeloos en priesterhatend blad.

Waarom heeft de stedelijke geuzenboel reeds driemaal het opschrift van zijnen tolk veranderd? Luister: De eerste, *Truenaar*, laag en gemeen weekblad, vermoordde onder de algemeene verachting; zijn opvolger de *Vrije Burger* was weldra voor geheel de stad de *Vuile Burger*, en thans is de *Nieuwe Truenaar* slechts de *oude Vuile Burger*. Tweemaal werd de tolk van den stedelijken geuzenwinkel te Hasselt vergeordeld voor eerroovende aanvallen tegen priesters. En die verachtelijke waanzinnige schrijvelaars durven beweren dat zij niet tegen de priesters zijn!

Toen, over eenige jaren, een ongelukkige te Brusthem het priesterkleed afwierp, schreven die christene zonen (!!!) tegen het celibaat en den onghewuden staat der priesters; en zij zijn niet tegen den godsdienst! Maar wat is dan toch in uwe oogen de godsdienst, *la morale en l'air*? En al wat de joderij en vrijmetselarij in Frankrijk, in Italië of in België tegen God en godsdienst, tegen priesters en kloosterlingen ondernam of waagt verkreeg uwe gedurige goedkeuring en toejuiching, en gij zijt niet tegen God noch tegen de Kerk? Wat zou het wel zijn, indien gij tegeren waart?

Wat zijt gij? Verachtelijke huichelars die den godsdienst in *schijn* omhelzen, om hem beter te verwurgen. Gij zijt de dienstknechten van de vrijmetselarij; uw eenig werk is met huichelarijen het volk trachten ongodsdienstig te maken en alle gevoel van godvruchtigheid uit te roeien. In één woord, gij zijt geuzen, en zoo schreef een geus: Het liberalisme is ongodsdienstig of het is niets.

Onfeilbaar.

De leerpunten worden ons voorgeschreven door de heilige Kerk.

Wij, christenen, onderwerpen ons alleen aan de uitspraak der Kerk, die onfeilbaar is.

De Paus is onfeilbaar, niet als hij spreekt als mensch, maar als hij spreekt als plaatsvervanger van Christus, als hoofd der heilige Kerk.

Spreekt hij als hoofd der Kerk en tot de leden der Kerk over zaken die geen betrekking hebben op geloof of zeden, dan is hij niet onfeilbaar.

Om onfeilbaar te zijn, moet de Paus dus spreken tot de heele Kerk over geloof of zeden.

De punten, die hij dan als geloofwaardig voorstelt, moeten door de H. Kerk aangenomen worden, anders wordt men ketter.

Een bisschop is nooit onfeilbaar, als hij alleen spreekt — spreekt hij met de andere bisschoppen in vergadering, dan zijn de verklaringen door hen gedaan ook onfeilbaar, als de Paus ze goedkeurt.

Dit is zoo met al de uitspraken en geloofspunten van het begin der Kerk af en zal zoo zijn tot het einde der wereld.

Die punten, ofschoon oud, zijn altijd nieuw en moeten onderhouden worden, wil men christen blijven.

Katholiek zijn.

Katholiek zijn is gelooven wat de Kerk zegt en leven volgens dat geloof.

Is men katholiek, dan gelooft men dat het ware geloof maar één is en maar één kan zijn, dat dit één geloof het geloof is van de katholieke Kerk. Is men katholiek dan sluit men zich niet aan bij andersdenkenden, zonder daarom te beweren, dat ieder andersdenkende verloren gaat.

St-Truiden, den 25 Januari 1905.

Aan den Heer Uitgever van het weekblad *De Tram*, St-Truiden.

Mijnheer,

In uw laatste nummer schijnt gij den spot te drijven met mijnen hoogen ouderdom, met mijne grijze haren.

Ik heb nu den ouderdom van 87 jaren en 9 maanden bereikt. ouderdom dien ik u ook wensch, doch welke nooit bereikt zal worden door den schrijvelaar van het artikel, verschenen in uw N° 4...

Gij spreekt van een *« volbloedige »* welke zich stil achter de schermen houdt! Wat vergt gij, heer Uitgever? Als gij wilt dat die man zich verdedige noem hem in uw blad, dan zal hij ook het recht hebben tot antwoord, en dan zal hij schrijven in mijne plaats!

Gij bekennt dus in uw laatste Nummer dat gij te ver gezegd zijt, gij schrijft met een *« mea culpa »*: *Gij hebt die beginselen niet uitdrukkelijk neergeschreven, neen dat zoudt gij niet durven, maar den onzin dien gij schrijft steunt op die gekke beginselen.*

Dus bekennt gij dat de volzinnen die gij aanhaalt nooit in *De Truenaar* bestaan hebben; gij trekt er valsche beginselen uit en dat is alles!

Gij haalt woorden aan uit de alloc. *« Maxima quidem »* van 9 Juni 1862 en uit de alloc. *« Acerbissimum »* van 27 Sept. 1852.

Die alloc. schijnen mij wat oud. Zoudt gij dien brief niet beter aangehaald hebben van een Bisschop in 1904 gestuurd tot de fransche priesters en verschenen in *De Truenaar* N° 26.

In Frankrijk is de tusschenkomst der geestelijkheid in de politiek altijd noodlottig aan de Kerk geweest. Wij hebben het u zeer dikwijls gezegd en herzeggen het u nog eens te meer: wat eene oorzaak van dood geweest is, kan geene opstanding verwekken.

De politiek zal ons niet teruggeven wat de politiek ons heeft doen verliezen.

Voor den priester is er maar één middel den politieke toestand te verbeteren, en dit is met apostolischen iever en apostolische middelen aan de heiligmaking der zielen te werken.

Uit de heiligmaking der zielen spruiten vooral maatschappelijke gevolgen die een volk veranderen. Het overige is maar onvruchtbare agitatie, die aan de oppervlakte blijft, zonder het diepste van het hart te bereiken waarin de wortel van alle wanorde en tevens de bron van alle herinneringen zich verborgen. Om dien wortel uit te roeien, om die bron te doen spruiten, hebben wij meer heilige herders dan pastoors politiekers noodig.

Met politiek verwart men vaderlandsliefde en maatschappelijke verkleefdheid. Wij beleven niet meer de tijden toen het woord politiek als bij de onden beduide de eenige algemeene opzoeking van het goede der stad. De politiek is bij ons sedert een eeuw een strijdperk waarin tegenstrevende rechten; de veten zijn er het leven, en men moet er al te dikwijls een wederkeeringe kleinering gebruiken, wanneer het geene beschimping is.

Als Dienaars der Kerk kunnen wij daaraan geen deel nemen, tenzij om ons tusschen de partijen te plaatsen en elkeen, wanneer het mogelijk is, tot den geest van vrede terug te brengen.

Gij schrijft dat ik beken, dat degene die van een geus een godsdienstig man wordt mijne afkeuring meeneent. Alweer valsch! Ik heb geschreven dat wij de kazakdraaiers niet lieden kunnen. Heb ik gelijk! Wat dunkt u, heer Uitgever, van iemand die als katholiek goboekt staat en daarna liberaal wordt? Keurt gij die handelwijze goed?

« De Truenaar » heeft geschreven en schrijft het nog dat de zoon eerst en vooral zijne ouders moet gehoorzamen en toen wij dit schreven hadden wij onder de cogen een artikel van uw blad in hetwelk gij de katholieke jongelingen ophemelt die op 6 Nov. naar de statie waren gegaan om eerlijke brave lui uit te fluiten en te slaan en die naar de raadgevingen van priesters hadden geluisterd.

Wij schreven: *« Luistert naar uwe ouders dan zullen zij nooit verdriet hebben van u. »* En daarom zijt gij kwaad gezind? Wat dunkt u daarvan, katholieke ouders onzer stad? Wij preken de gehoorzaamheid aan de kinderen en *« De Tram »* scheldt ons uit voor goddeloos!

Wij schreven: *« De zoon moet eerst en vooral zijne ouders gehoorzamen dan slechten raad te volgen »* en *« De Tram »* maakt daarvan het volgende en zegt dat wij geschreven hebben:

« De zoon moet worden wat de vader is al ware hij een monster. » Groot verschil voorwaar!

Gij zijt ten akkoord met ons dat als er goede priesters zijn er ook slechte zijn.

Moet de zoon dan eerst luisteren naar den slechten raad van deze lasten of eerst naar zijne ouders? Aardige prienciepen die gij voorhoudt!

Om te antwoorden op 4 e-f, haal ik u een uittreksel aan uit het hoofdartikel van *« De Truenaar »*, getiteld: *« Godsdienst, liberalisme en klerikalisme. »* in het N^o van 14 Januari ll.

Het liberalisme, als politieke organisatie, bekomert zich niet met godsdienstzaken. Volledige gewetensvrijheid op dit gebied is en blijft de grondsteen van ons streven. Zoo komt het dat men in onze rangen aanhangers van verschillende wijsgeerige stelsels aantreft, katholieke geloofbelijders en andersdenkenden. Verdeeld op het terrein dat het geweten afzonderlijk aanbelangt, zijn zij vereenigd nopens vraagstukken van algemeen zedelijk belang; eenieder eischt voor zich volledige vrijheid in het uiten en toepassen zijner denkwijze, doch kent aan andersdenkenden dezelfde vrijheid toe.

Als kan niet genoeg herhaald worden: de aartsvijand van het liberalisme is volstrekt niet de katholieke godsdienst, maar wel de politieke clericale partij door list of geweld de overmacht van die partij wil verzekeren op het burgerlijk gezag.

Men kan dus heel goed den katholieken eeredienst aankleuen en toch liberaal zijn. Daartoe is het voldoende dat uw geloof hechte aan hetgeen de Kerk voorhoudt, doch terzelfdertijd de natuurlijke rechten van andersdenkenden eerbiedigt.

Wij hebben in zekere mate de rol willen aantoonen die het liberalisme eenzijdig, het klerikalisme anderzijds in zake van gewetensangelegenheden vervult. *Zij die er belang bij hebben het liberalisme voor te stellen als vijandig aan allen godsdienst, aan alle gedachte van zieleleven, zijn oefeel lasteraars, oefeel onbetrouwen.* Talrijk zijn diegenen die eene katholieke opvoeding genoten hebben, doch na rijpe overweging tot een ander besluit gekomen zijn. Voor dezen is er eene ruime plaats in onze rangen: verdraagzaamheid in gewetenszaken mag en zal voor een rechtzinnig liberaal geen ijdel woord wezen.

Dit is mijn tweede doch niet mijn laatste antwoord, ingeval gij mij de gelegenheid nog daartoe geeft.

Gebruik makende van mijn recht van antwoord verzoek ik u — en desnoods zal ik er u rechterlijk toe dwingen — dit mijn schrijven in het volgend nummer van uw weekblad te lasseten, eerste blad, 2° en 3° kolom, in dezelfde drukletters, als het artikel waarin gij mij noemt.

Ontvang, heer uitgever, de verzekering mijner hoogachting.

J. VANWEST-RAUSCH.

Heer Uitgever van « De Truenaar »

Ik dank u voor uwe goede wenschen; maar gij zult de gelegenheid niet meer krijgen onze kolommen met uw vervelend valsche gezaag te vullen.

Voor alle antwoord dus op dezen uwen brief:

Als de vos de passie preekt, boer, wacht uwe ganzen.

Aanvaard intusschen, Mijnheer de uitgever, de verzekering mijner hoogachting.

JOS. LEENEN.

Wij lezen in Judas:

I. In onze redactie zijn inderdaad verscheidene volbloedigen... En zoo er volbloedigen onder ons zijn, bewijst zulks dat zij nooit honger geleden hebben en — God zij geloofd — eerlijk aan hun brood komen. — Dus: die maar veel bloed heeft, is de eerlijkste zelve.

II. Weel gij katholieke schrijvelaars, wie volbloedigen waren?

Volbloedigen waren uwe vrienden Knops en Renard uit ons stadscollege, veroordeeld voor onnoemelijke feiten tot 5 en 10 jaar gevang door de rechtbank van Hasselt. Dus: die maar veel bloed heeft, is de grootste schurk.

Verleden week was Judas kwaad, omdat een pastoor, op twee mijlen afstand van Sint-Truiden, geld liet ophalen voor eenen nieuwen Kruisweg. Wat eene verspillig! Men kon dat aan de armen geven hebben, zei Judas.

Deze week heeft het een kapelaan op

zijne vingers gekregen, omdat hij, bij de bediening van het heilig D-opsel, uitgevallen zou zijn tegen de inwoners van Herck, die zich beklagden over het weer.

Och! vrienden, *Judas* is niet tegen de priesters!!! Het is niet liefde, dat hij er elke week eenen opvreet of ten minste naar eenen hapt.

Rond een Congres.

Twee Coëgressen hebben verleden Zondag te Namen plaats gehad: van den *Bond der Werklieden* en van de *Katholieke Jonkheid* van 't arrondissement.

Wij stippen dit nauwkeurig aan, om te toonen hoe men elders jaar in jaar uit werkt voor de partij: het arrondissement Hasselt moge eene les uit dit voorbeeld trekken, want hier slaapt alleman op zijne twee ooren, alsof er geene politiek bestond. Waarschijnlijk zal men, gelijk altijd, ontwakken 14 dagen voor de jongste kiezing en men zal verwonderd staan bij het zien dat de katholieke meening geen vooruitgang gedaan heeft. Wij roepen er op de aandacht der hoofdmannen.

Nu, ziehier wat er al gezegd werd te Namen: Onze jonkheid bijzonder trekke er nut uit:

Het Congres van den Werkmansbond was in twee afdelingen verdeeld: Vakverenigingen en Onderlingen Bijstand. Onder dit laatste opzicht, werd er een belangrijk verslag gelezen door M. Altout over den toestand der mutualiteiten tegenover de nieuwe wet op de ongevallen van het werk, verslag welk wij ter lezing aan onze Triërsche onderlinge bijstanders aanbevelen. Onder andere werd er gezegd, dat de *Vakverenigingen van hunne leden eene ernstige jaarlijksche bijdrage moeten vergen en hunne geldtelijke toestand niet mogen sluwven op de almoezen der veel toerners en erelden.*

M. Victor Delvaux moedigt de jonge lieden aan, te werken voor de euidracht, ten einde den godsdienst te doen zegeprelen, want deze is het steunpunt van alle maatschappelijke orde.

M. Aug. Melot toont hoe al onze vijanden samen spannen tegen de katholieke meerderheid; hoe socialisten, radicalen, liberalen en Daensisten zich verstaan als er kwestie is het katholieke Bestuur te bestrijden of in verlegenheid te brengen; maar hoe zij niet meer tot accoord geraken zodra het uitvoeren van de bijzondere punten van hun zoogezegd program (!) in bespreking komt.

Mgr Heylen wakkert de katholieken aan om deel te maken van al de christelijke werken, om ze te ondersien, en de andere, onzijdige of vijandige, te vermijden. De leus der jongelieden moet zijn: *« Deugd, studie, en werking. »*

De jonkheid moet moed en dapperheid hebben, zegt M. Verhaegen. Waarom? Zijn wij dan bedreigd? Hij vergelijkt den toestand der katholieken van België aan eene sterke vesting, wier wallen en bolwerken zijn: God, de Kerk, de School, en de gekozenen van het algemeen stemrecht. Elk gedeelte dezer vesting is door den vijand bedreigd en wij moeten ze verdedigen. En om ze te verdedigen moet men niet blijven tusschen de troep der verwijfden, der lafaards, der slaven die zich met den neus of om den tuin laten leiden, maar wel tusschen de dapperen, de krachtadigen, en de aanleiders van de goede zaak.

Men moet tot den werkmans gaan: *Het program van den werkmans is geheel en gansch begrepen in den « Vader Ons »* en Christus zelf gaf ons dit program. Zij vragen aan hunnen Vader, die in den Hemel is, het dagelijksch brood voor hen en hunne familie; zij vragen dat hunne zonen en dochters niet te jong aan den haard ontrukt worden, dat hun huisgezin vrede en voorspoed geniete en dat hunne oude dagen verzekerd mogen wezen.

Dus, jongelieden, allen de maatschappelijke inrichtingen bijgetreden.

WIJSGEERIGE KAZEL.

Eigenwaarde! Wie verstaat zulks? Wie kan, wie mag dat verstaan in ons kruipend en beheerscht vaderlandje? Elk mensch heeft eene eigenwaarde hem van de natuur te gelijk met het leven geschonken, en al wat hem omringt, hij zelf soms werkt om zich deze eigenwaarde te ontnemen. De lompe kievitte meenen dat zulks noodig is om de maatschappij in stand te houden. Prul! Een man die eigenwaarde bezit, een volk dat zich weet te schatten, pruimen de domme brilneuzen, is niet te besturen. Prul! Iemand die geene eigenwaarde bezit, die zichzelf niet hoogschat, zal nooit iets doen dat zelfopoffering verzoekt.

De grooten willen hebben dat hun gezag zonder palen zij; bij gevolg geene omerkingen! Men ziet thans dat dit liedje uit is in Rusland. Gaat alle kringen van alle administraties in ons bureelziek vaderland na, of daar de eigenwaarde der personen niet naar den bloesem wordt gezonden... Verstand, kennis, begaafdheden van hart en geest, prul! Een chef is alles en in deze zijne tegenwoordigheid is het zelfs verboden iets te doen. Hoed af! Op de knieën! Gij zijt geene menschen meer, maar werktuigen!

Wat is doorgaans een werkmans? Hij geeft, verkoopt u tegen zweet en arbeid zijnen tijd, zijn bestaan, zijne ledematen, omdat hij zulks voor brood moet doen. En hoe verplicht men ze dan niet met hunnen patroon naar de oogen te zien, hem te believen, hem te groeten, toe te pochen en gedurig vleierij en kale complimenten te verkoopen! O eigenwaarde! Bernique! Eerste prul!

Het is wonder hoe de eene mensch gedurig op het recht van den andere zoekt te treden. Jammer dat wij niet een weinig naar Amerika kunnen ter school gaan; daar zijn de klakken en de hoeden zoo goedkoop, omdat men ze daar niet gewoon is met groeten te verslijten. Dat volk, weinig geoeft in de kneiekerrie, houdt niet veel van *serviteur* te spelen. Maar ook moesten de onderhoorigen soms geeseld worden: het zijn zij zelven die zich verlagen met hunne laffe kruiperij.

Het hangt doorgaans van den mensch zelf af zijne eigenwaarde in stand te houden. Maar het is een opperbaas eenen kern uit, wij bewonderen en prijzen. Wordt ons iets verzocht dat ons redelijk tegenstrijdt, wij bukken stom den nek en voeren de zotste kuren uit. Worden wij geraadpleegd, wij hebben den moed niet om goed- of af te keuren. Zoodat wij ons ten langen laatste als eerste kievitte doen doorgaan.

Wij hebben nu nog van geene talenten gesproken. Hoe velen worden er niet gekroond die moedig hadden opgewaagd! Hoe velen werken niet door en laten den moed zinken! Om hier een enkel staaltje aan te halen, gij hebt nu alle jaar honderd duizenderlei van expositiën. Neemt, bij voorbeeld, eenen fabrikant in porselein, hier spreken wij van ondervinding als ooggetuigen, *de visu*. Hij brengt eene vaas op de expositie; alleman bewondert het kunstgewrocht. De Heer krijgt de medaille, een kruis van eer en wordt nog op den hoop toe ridder der Leopoldsorde geslagen. Men geeft hem een banket waar men tot aan den neus in Champagne zwemt; men stelt toasten voor; men maakt liedjes; de dagbladen bazuinen en trommelen den naam van den fabrikant Europa rond... En de werkmans??? De werkmans die de vaas gemaakt, uitgevonden heeft, zit met zijnen gelapten blauwen kiel en de knieën door de versteten broekpijpen vóór eene schotel pataten met wat zout en azijnsaus en sterft vergeten!... O eigenwaarde! O prul!

Wat is er aan te doen dat de ganzen barveoets loopen en dat boer en werkmans schat rijk worden? Die den tijd heeft van wachten, zal nog al andere kuren van het lot beleven.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. De meesters van vandaag zullen misschien de knechten van morgen worden... Alles is mogelijk. Onze-Lieve-Heer kan op eene kromme lijn recht schrijven. *(Verboden over te nemen).* H. D.

vel gewenscht. Wat Satan wel met een krolnien zou uitzetten, dat weet ik niet. Wat mij aanging, boven dat zij mij met lijf en ziel aan den Zwartten overgaven en verwenschten, zoo werd ik 's morgens nog de straat opgeworpen, om de minnebrieven besteld te hebben. Doch het kalf was verdronken. Carolientje werd op hare kamer gesloten en verscheen nergens meer in drie weken.

Ondertusschen zat ik bij eene mijner kennissen op mijne vingers te fluiten naar eenen post. In het uitgaan der kerk had Meulemans mij in het oor gefluisterd: gij moet u niet verhuren, wacht tot in de vacantie van Paschen. Wat zou dat betekenen? dacht ik.

De vacantie van Paschen kwam, en zie hier wat er voorviel. Tegen den gevel van het huis waar het venster van Carolina's kamer op uitkwam, stond een oude perboom; daar klom Meulemans 's nachts aan op, om zich met haar te onderhouden. De veldwachter, 's nachts op ronde, meende eenen schelm op inbreuk te betrappen, zag hem daar hangen tusschen hemel en aarde. Na noodigen uitleg, liet de veldwachter hem los en zweeg uit kennis gelijk een os. Later heb ik dat eerst geweten. Nu dan, het werd Paschen, en op zekeren morgen was Carolientje weggestolen. De ouders maakten een schrikkelijk spektakel, de achterklap sloeg er de trommel over, al de klappijen des dorps vergaten haren noen te koken.

Carolientje was nog minderjarig: de zaak kwam voor het gerecht, maar zij, op raad van advocaten, verklaarde bij de rechtbank dat Meulemans haar niet, maar dat zij Meulemans gestolen had. Daar werd schrikkelijk gelachen. De ouders Akkermans moesten er toch ten langen laatste aan gelooven, gelijk dat altijd gaat, en bruid en bruidegom werden man en vrouw. Dat had Meulemans mij willen zeggen. En nu ging ik bij hem en Ca-

Stads- en Provincienieuws.

TAAI-MINNEND GENOOTSCHAP De Coninckvrienden.

Al de leden worden verzocht de vergadering van aanstaanden Woensdag bij te wonen.

VOORDRACHT: *Het onzijdig België.*

Katholieke Hoogeschooluitbreiding.

Zondag, 5 Februari, conferentie met lichtbeelden door den Heer GEORGES DUPLAT, advocaat aan het Beroepshof van Brussel. ONDERWERP: *Spanje en Marokko.*

De doofstomme man, van wien wij verleden week spraken, is thans herkend. 't Is de genaamde Louis Popenleers, van Seraing, die, na eene heilkundige operatie aan de keel, in een hospital van Luik, onderstaan te hebben, het gesticht verlaten hebbende, op den dwaalweg geraakt was en in onze stad aangesukkeld kwam. Zijn broeder is hem deze week hier komen terughalen.

Het is geraadzaam zijne honden van de verplichte medalie te voorzien. Verscheidene eigenaars van honden, welke zij zonder medalie lieten rondloopen, werden onlangs voor de Rechtbank gedaagd.

De Triënaar is thans in bezit van ons antwoord aan den laffen leugenaar, die ons in 't laatste nummer van dit blad met zijne afgedeelde en nijldige pen heeft willen verpletten. Maar hij heeft, och arme, al zijn poeder vershoten, zonder ons een enkelen keer te raken. Wat wij den getergden kerel misdaan hebben, weten wij waarlijk niet. Integendeel herinneren wij ons, bij geval, dat wij, buiten zijne weet, ergens voor hem ten beste spraken, waar hij in de krot zat, en hem alzo zeker onaangenaamheden en misschillen ook wel eenen knieval spaarden. Dit diene hem tot eenen verwijt; want het is maar om te zeggen, dat wij hem altijd eerder goed dan kwaad wilden.

En nu het oud liedje, dat immer waar is en blijft:

« Wen u geen lastertong ontziet, Zoo moet gij naar geen reden vragen: De slechtste vruchten zijn het niet. Waaraan de wespen knagen. »

Verdere uitleg wordt met alle beleefdheid mondeling gegeven op ons bureel aan den man wien de « schoen » past.

Niet steeds is de liefde bestendig van duur, hoe fel zij den boezem deed jagen. — Een kersversch gehuwd paar gaf verleden Woensdag zijne lusten volop den toom in een Café der Ridderstraat. Zij schenen gansch vervuld van liefde tot elkaar en konden dit niet genoeg met lieve woorden en zoet gevele doen blijken, zoodat zij op duur, als 't ware in de min verslonden, elkander met de vuist streelden, elkander met bierglazen naar het hoofd wierpen en over tafels en stoelen rolden, toen de politie een einde aan die overdreven liefdelijken kwam stellen, en 't algemate eichtpaar gratis een huwelijksbed in den amigo bezorgde, op de uitdrukkelijke belofte dat zij beiden zich daar voorloopig zouden koes houden.

Slachtvleesch. — Bij ministerieel besluit van 20 December 1904, is onze stadgenoot M. C. Baeris, toezienere-veerds der Regering, te rekenen van 15 Januari 1905, gelast met den gezondheidsdienst der haven van Antwerpen, er in begrepen den keuringsdienst van het ingevoerd vleesch.

VELM. — Een droevig ongeluk viel hier Dinsdag 11. voor. De knechten van M. P. trokken door het dorp elk een jong paard aan den toom leiden. Een der jongens B. kwam te nader bij het voorste paard, welk hem een hevigen slag in den onderbuik met de achterpooten toebrecht. Men meende den jongen op den slag dood, zoo erg was zijn toestand; toch hoopt men hem te redden.

rolinetje wonen. De ouders Akkermans spannen af. De eerste weken dat zij getrouwd waren, bleef gedurig de witte hen op het dak zitten: Meulemans ging geenen voet van huis dan om school te doen. 's Middags maakten zij complimenten tegeneen, om zich het eerste te bedienen. Carolientje riep hij, en lief Kobeken! was haar antwoord. Alle dagen na de school maakte zij groot toilette en gingen zij arm aan arm wandelen. 's Avonds na het eten maakten zij muziek op de piano; het waren juist twee kinders.

Dat duurde zoo een zes weken. Op zekeren morgen zag ik Carolientje aan de koffie zitten met eene lange lip en hij, hij sprak ook geen woord en ging stom school doen. 's Middags weer dezelfde komedie; 's avonds, terwijl zij weer zoo tegeneen aan 't bronken waren, schiet zij ineens achter de tafel uit, vliegt hem in zijn haar, geeft hem links en rechts eenen hoop oorvegen en loopt weg naar hare ouders. Hij, hij zat daar gelijk een Sobedus en begon luidop te weenen. De moeder kwam dadelijk aangelopen: Is dat eene manier zoo ons kind te behandelend eenen ganschen dag zonder spreken! enz., enz. De leubbe deed dan zijne verschoning en beging de klucht van Carolientje terug te halen. De oorzaak van die nevellucht was deze: Zij had hem voorgesteld van hare vriendinnen te Brussel te gaan bezoeken, en hij had daarop geantwoord: Dat kan niet zijn, de reis kost te veel. Van dien tijd was het alle weken een keer of twee ruzie en ranselde zij hem duchtig af. Al is het dat ik het zelf zeg, zij was gelukkig mij voor dienstmeid te hebben, want zij deed anders niet dan haar toilette maken, lezen, op de piano spelen en liet alles staan wat stond. Zij had nog het verstand niet van eenen boterham te maken of van eenen patat te schillen.

Het tweede jaar echter sloeg zij Meulemans

ALKEN. — *Vreeselijk ongeluk.* — In eene weide was de landbouwer Neven bezig met het kappen van boomen. Zijn 22jarige zoon, en het werkvolk, stonden hem bij.

Eensklaps gebeurde er een ijselijk ongeluk. Een ontwortelde boom belde op eenen nevenstaanden over, en sloeg in zijnen val den top van dezen laatste met geweld naar beneden.

De ongelukkige zoon Neven kreeg hierbij van een der takken eenen zoo zwaren slag in den hals dat hij mors dood nederstortte.

MOMALLE. — Een uitzonderlijk geval in de annalen der militieoloting is dit jaar voorgekomen in de gemeente Momalle. In dit dorp, hetwelk niet meer dan 1200 zielen telt, bestaat eene familie Brasseur, waarvan vier zonen dit jaar te gelijk moeten loten.

Dat komt daarbij dat een tweeling geboren is in Februari en een andere tweeling in December van 't zelfde jaar. Dat heet zorgen voor het Vaderland!

Gemeenteraad.

(Zitting van 23 Januari 1905).

Aanwezig: de Heeren Cartuyvels, Burgemeester-Voorzitter; De Jorgh en Knapen, schepenen; Craninx, H. Goffin, Plingers, Vanslype, Ridder de Menten de Horne en Timmermans, leden, en Otten, secretaris.

De Raad beslist vooreerst 1° een verzoekschrift naar Senaat en Kamer van Volksvertegenwoordigers te zenden, om zoo spoedig mogelijk de neerlegging der wet op de mijnen te bekomen; en 2° zooals vorige jaren premien te verloten, ter gelegenheid van de paardenmarkt van Vastenavond, tusschen de eigenaars der te koop gestelde paarden.

Vervolgens gaat men over tot de dagorde:

1. Bureel van Weldadigheid. — Benoeming van eenen ontvanger. — Goedkeuring.

2. Benoeming van Mr Ferdinand Stultjens als ontvanger van het Bureel van Weldadigheid dezer stad, wordt goedgekeurd.

3. Hoofdkerk. — Ruiling van goederen.

De Raad geeft een gunstig advies op eene beraadslaging waarbij de Fabriekraad der hoofdkerk, de machtiging vraagt een land, gelegen te Bevingen, in mangeling te geven aan M. Paul Uliens, eigenaar, wonende te Parijs, tegen een ander aan dezen laatste toebehoorende en insgelijks te Bevingen gelegen.

4. Aanbesteding der werken betreffende de aanlegging van nieuwe riolen.

De Heer Pierre Kiekeman, van Ukkel, wordt aanmeer dezer werken verklaard, mits goedkeuring der Bestendige Deputatie van den Provinciale Raad.

5. Leening. — Uittrekking van fondsen.

Eene som van fr. 2554,57 zal van 't bedrag der leening genomen worden om de kosten te dekken van opmaking van het ontwerp der werken van de nieuwe riolen.

6. Handlichting eener pandrechtelijke inschrijving op een perceel grond, gelegen in de Gazometerstraat.

Deze handlichting wordt toegestaan.

7. Aankoop van grond voor den nieuwen weg van Sint-Truiden naar Zeppersen.

Een laatste aanbod zal aan M. de Burbure, van Brussel, gedaan worden; in geval hij zou weigeren dit aanbod aan te nemen, zal de grond gerechtelijk onteigend worden.

8. Buurtspoorweg van Sint-Truiden naar Herck-de-Stad.

De Raad keurt het richtingsplan dezer linie goed zooals hetzelfde door de Nationale Maatschappij is opgesteld.

9. Nijverheidsschool. — Inrichting.

Verzonden voor verslag naar den Heer Serrure, bestuurder der Teekenschool.

10. Aanlegging van eenen nieuwen weg op den Bornedries.

Verzonden tot eene volgende zitting.

11. Bouwing eener pastorij te Bevingen.

De Raad beslist eene achtergebouw bij te voegen aan deze pastorij.

12. Reglement over de Werkmanswoningen.

Verzonden voor advies naar de 1^e Commissie.

13. Reglement over de nieuwe dranksluiterijen. — Zelfde verzending.

14. Verlichting van 't klein Begijnhof.

Er wordt besloten eene gaslantarene aldaar te doen plaatsen.

zoo dikwijls niet meer; zij zegde zelfs: Ik heb medelijden met den fola! wou hij maar eens tegenslaan! Dat wou hij niet doen, of beter zijne groote onverschilligheid maakte hem verdraagzaam.

Twee jaren na het huwelijck werd zij moeder, een jong Meulemans bracht den vrede. Sedert was zij dezelfde niet meer en begon verstand te krijgen. Maar eene aanhalige koorts, die in het dorp uitbrak, sleepte haar en haar kindje op tien dagen naar het kerkhof weg en Meulemans werd weduwnaar.

Maar, Pieter Smetz of Heer onderwijzer, nu moet ik u iets toevertrouwen, gij zijt van den huize geweten. Van al die lange jaren die ik hier na den dood zijner vrouw gediend heb, heb ik nog nooit een centiem van mijne huurgetrokken; ik begin daar ongerust over te worden. Hij wordt oud en ik word oud; indien hem iets kwam te geschieden, wat ging ik aanvangen? Hij heeft mij wel beloofd zijn testament op mij te maken, maar dat zegt hij en blijft hij ze gen. Daar moest nu eens op gewerkt worden dat hij mij iets liet bescrijven. Gij kent hem, hij is de onverschilligheid en de nlatigheid zelve; als hij maar tegen de stalen pennen kan uitvallen en van knoppen spreken en een goede pint drinken, dan denkt de bloed nergens op.

— Gewis, Margareta, nam ik eindelijk het woord op, daar moet voor gezorgd worden, dat is eene rechtvaardige zaak, en men weet niet wat kan voortvallen.

Op deze woorden kwam meester Meulemans uit de herberg thuis, tamelijk wel geladen, eu sprak hij in het inkomen: Gij zijt nog op! Is het nog zoo vroeg? Eén uur! antwoordde Margareta.

(Wordt voortgezet).

(Verboden over te nemen). HUB. DE COCK.

15. Herstelling der gevels van 't Stadhuis. Het Schepencollege zal doen onderzoeken of de voorgestelde herstelling goed zou kunnen uitgevoerd worden.

16. Algemeene lijnrichting van de straten der stad.

Verzonden tot eene volgende zitting.

Allerlei tijdingen.

LUIK, 21 Jan. — De Gemeenteraad van Seraing heeft de carnaval afgeschaft; de Burgemeester ha! zich willen tevreden stellen met eene vervroegde herbergsluiting, doch de Raad was van een ander gevoelen. De afschaffing is besloten met 17 stemmen tegen 6 en 3 onthoudingen.

— De Luiksche barbiers hebben eene vergadering gehouden, om te beraadslagen over de te nemen maatregels tijdens de tentoonstelling. Zouden die Heeren voornemens zijn hunne tarieven te verhoogen? 't Is goed te weten, dan brengen wij ons scheermes mee.

— De personen die onzuiver bloed hebben dauwvorm, puisten, eczemas, jeukzels) zullen gauw genezen zijn met de slijmverdrivende pil van Dr Walthéry.

Depot te Sint-Truiden, bij MM. Van Horen en Van Mechelen, apothekers.

NINOVE, 23 Jan. — De omtrek dezer stad is verontrust door eene talrijke bende kwaaddoeners, die alle nachten op verscheidene plaatsen te gelijk diefstallen pleegen. Ten gevolge veropenbaringen van eenen persoon, die met de bende in betrekking schijnt te staan, heeft de gendarmerie een goed spoor gevonden. In alle geval is reeds een goed half dozijn der dieven gekend. De verklikker, die in een oogenblik van dronkenschap heeft gesproken, heeft nu een naamlozen brief ontvangen, meldend dat men hem vermoorden zal, als er één lid van de bende aangehouden wordt.

HOEIJ, 23 Jan. — Twee jachtwachters van M. Claes, burgemeester van Villers, ontmoeten op hun ronde twee wildstrovers. Zij wilden ze aanhouden, doch de stroopers schoten en vluchtten. De wachters schoten terug en zetten de vluchtelingen achterna. Dezen, gewaar wordend dat men hen ging vatten, schoten nogmaals terug: de twee wachters vielen. De eene Godet, was slechts licht gekwetst, doch zijn makker Daulet, was er erger aan toe. Hij had een kogel in de borst gekregen en had in den val zijne beide beenen gebroken. Een zeer ledematen moest onmiddellijk worden afgezet en het slachtoffer is spoedig overleden. Men kent het signalement der wildstrovers: zij maken deel van eene bende, die zich den nacht van het drama voldeed in de bosschen bevond.

DINANT, 25 Jan. — Het onderzoek in zake de misdaad van Loyers (ontering en moord op een jong meisje) schijnt een goeden stap te hebben gedaan. Een genaamde M., die door de openbare denkwijze beschuldigd werd, is aangehouden en, na ondervraging, opgesloten. Men heeft in de schuur van den verdachte den haarkam van het meisje gevonden.

— De *Chicorei der Trappisten*, van de fabriek Vincart, van Sily, maakt zulke goede koffie, dat de fijne kenners er geene andere willen.

— De verzendingen van steenkool naar Duitschland duren voort. Holland, Frankrijk, Zwitserland en Elzas-Lotharingen doen tevens groote bestellingen in de Belgische koolmijnen, omdat er in Duitschland geene kolen te krijgen zijn.

— Twee Engelsche jockeys, zijn te Laken op het koersplein onder het rijden zoo deerlijk gevallen, dat de een met gekwetsten kop en gebroken been, de ander met gebroken ribben werd opgenomen. Bij den laatste staken de ribben door de huid.

— *Gemoedelijk.* — Een inbreker, die in het huis van zekeren Heer Wade, te Orange, New-Jersey, een rijken buit had gemaakt, liet een briefke achter waarop hij geschreven had: « Ik wensch u een zeer gelukkig nieuwjaar! Uw verkleefde inbreker. »

Den volgenden dag verscheen er in een dagblad eene aankondiging van M. Wade, die luidde: « Zalig nieuwjaar, inbreker! Ik wensch het oud zilverwerk mijner grootmoeder terug. Smelt het niet. Zet het in den Berg en stuur mij het pandbriefje. Ik zal u dan een Nieuwjaarsgeschenk sturen, als gij mij laat weten hoe het in uwe handen kan komen. »

— De Sociëit der goede geneesmiddelen verzoekt het publiek te willen opmerken, dat er twee WALTHÉRY producten zijn: de *Pillen Walthéry* en de *Pastil Walthéry*; bijzonder bij ons gekend als purgeermiddel, en de Pastil Walthéry tegen den hoest en de Keelpijnen. 1 fr. de doos.

Depot te Sint-Truiden, bij MM. Van Horen en Van Mechelen, apothekers.

— *De eene tentoonstelling is nog niet begonnen, of de andere ligt reeds in het zout.*

Maandag vergaderde de Brusselsche drukkers onder het voorzitterschap van Senateur Dupret. In deze zitting werd de grondenst geëld eener wereldtentoonstelling te Brussel in 1908.

Te Antwerpen spreekt men ook al van eene tentoonstelling in te richten op de gronden der af te breken vestingen.

Maar dit alles zal nog lang duren...

— *Merkwaaardigheden.* — De grootste stekensfabriek is de *Vulcanfabriek* te Tidaholm in Zweden, met eene dagelijkse voortbrengst van 1,900,000 doosjes.

— De grootste kaas die ooit gemaakt werd is de Canaësche kaas gewogen hebbende 22,000 pond, omvang 28 voet, hoogte 6 voet; 10,000 koeien deden er aan mee.

PIETER SMETZ.

VII (vervolg).

's Avonds waren wij allen rond de stoof gezeten, daar was geen volk in de herberg; het was ergens hanenvechten. Vader Akkermans gaf ons de pap in den mond en zei: Wat gaan toch de jaren snel voorbij! Als ik u zie, Carolientje, dan zie ik ook dat wij, moeder en ik, beginnen oud te worden.

— Wel, viel ik tusschen in, gij zijt nog al lang getrouwd geweest?

— Wel ja, zei hij, van dertig jaar.

— Och! hield ik aan, dan zijt gij er nog maar een en vijftig; ik viud dat men niet te jong kan trouwen als men toch het trouwen in het zin heeft.

— Wel, schertste hij, waarom waagt gij dan het kansje niet?

— Ja, maar, zei ik, gij kunt alleen niet trouwen, eene dienstmeid heeft geenen trek; maar zoo Juffrouwen als Carolientje die moeten maar kiezen.

— Ik heb gekozen, antwoordt zij met bevangen boezem.

— Gekozen! bezagen zich hare ouders en bezagen zij hunne dochter als van den donder geslagen.

De ouders zijn dikwijls al ziende blind. Hunne oogen gingen open, en zonder Carolientje den tijd te laten van voort te gaan, riepen zij: Meulemans!

Zonder eten gingen wij allen slapen, en Carolientje werd dadelijk naar hare kamer gejaagd. Alles kwam uit: Brussel, de Juffrouwen, romans en parasol, alles werd zoo maar eenvoudig wel tiemaal per uur naar den dui-

— De grootste hesp was te zien op de laatste Parijsche wereldtentoonstelling, 60 pond.

— Het grootste brood werd in 1902 te Londen gebakken; het was 12 voet lang, 2 voet breed.

PLECHTIGE NOVENE
TER EERE VAN DEN H. AMANDUS
Patroon te Stockroye (bij Hasselt)
van 6 Februari tot 14 Februari.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

GEBOORTEN
Mannelijk : 3. — Vrouwelijk : 5.
HUWELIJKEN
Pinsmel, Guilielmus, met Mathys, Elisa.

MARKTPRIJZEN.
SINT-TRUIDEN, den 28 Januari.
Tarwe, de 100 kil . . . . . fr. 17,00

STAD SINT-TRUIDEN.

Eene plaats van VELD WACHTER is open.
Aanvragen aan het Gemeentebestuur te doen worden vóór 10 Februari aanstaande.

PROVINCIE LIMBURG.
Gemeente Gutschoven.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, 16 Februari 1905, om 10 ure 's voormiddags, aanbesteding van Herstellingswerken aan de pastorie.

De Secretaris, De Burgemeester, S. JONGEN, H. KNAPEN.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Aardhout, Wisschen, enz.
Maandag, 6 Februari 1905, om 2 ure na middag, ter herberge van M. Jos. Frissser, op de Houtmarkt, te Sint-Truiden, zullen de Heeren Bestuurders van het Bureau van Weldadigheid van Sint-Truiden publiek en ten meestbiedend door Notaris COEMANS verkoopen :

Verkoop van Canadaboomen te Jeuck.
Dinsdag, 7 Februari 1905, om 10 ure voor middag, zullen de kinderen Vranken-Gilot, ter plaatse publiek en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS verkoopen :

VERKOOP
van Eike Heesters, Berkeboomen, Dennen en Esschen
te Nieuwenhoven, bij (St-Truiden).

Dinsdag, 14 Februari 1905, om 10 ure voor middag, zullen de Heer Baron Armand de Moffarts-Whettnall, en kinderen, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen in het Park van het Domein van Nieuwenhoven :

Bij uitscheiding van landbouw.

VERKOOP
van een schoon Pachtersmobiliair te Nieuwerkerken.

Donderdag, 16 Februari 1905, en volgende dag zoo noodig, telkens om 9 ure voor middag, zal de Heer Petrus Schats Maris aan zijne woning, te Groot Tichelrij, onder Nieuwerkerken, publiek en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS verkoopen :

Verkoop van een HUISGOED, gelegen te Gorssum.

Maandag, 20 Februari 1905, om 2 ure na middag, len, koffiehuis van M. Alphonse Beets, aan de Diestersche poort, te Sint-Truiden, zullen de kinderen Tilkens, van Gorssum, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Verkoop van Winning en Bouwland te Cosen.

Vrijdag, 24 Februari 1905, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zullen de kinderen Vrydags Grauls, van Cosen, gelijkvormig aan de wet van 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Verkoop van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

GROOTE VERKOOP
van gezaagd Hout, Dennen, enz. te Zepperen.

Maandag, 30 Januari 1905, om halfelf zeer precies voor middag, zal de Heer Burgemeester Jammaers, houtkoopman te Zepperen, ter plaatse door het ambt van den Notari NAGELS publiek verkoopen :

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Dennen, Berkeboomen, Dennen en Esschen
Dinsdag, 14 Februari 1905, om 10 ure voor middag, zullen de Heer Baron Armand de Moffarts-Whettnall, en kinderen, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen in het Park van het Domein van Nieuwenhoven :

Zepperen, tegen den kiezelpweg naar Cortenbosch.
Opkrediet, mits goed bekende solvabiliteit

BEKENDMAKING.

Woensdag, 1 Februari 1905, om 10 ure zeer precies voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, in de Zittingszaal van het Vrederecht, zullen de Heeren Bestuurders der Kerkfabriek van Schurhoven door het ambt van Notaris NAGELS ten meestbiedend verhuuren, voor 9 achtereenvolgende jaren, de goederen toevoerende aan voorziede Kerkfabriek, gelegen onder de Gemeenten Aelst, Brusthem, Gingelom, Gorssum, Halmael, Hoppertingen, Kerkom, Muysen, Sint-Truiden, Velm en Wilderen.

Verkoop van Dennen te Cortenbosch.

Dinsdag, 7 Februari 1905, om halfelf des morgens, zullen Mevrouw Cox en Mijneer Gueymard-Cox ter plaatse door den Notaris NAGELS ter meestbiedend verkoopen :

Verkoop van Pachtersmobiliair te Kerkom.

Donderdag, 9 Februari 1905, om 9 ure des morgens, zullen de kinderen van wijlen den Heer Altons Grauls, van Kerkom, aldaar, aan derzelver winning, door de Notarissen WILLEMS en NAGELS ten meestbiedend verkoopen, het geheel Pachtersmobiliair, bestaande in :

10 Paarden, waaronder 1 volgaande Merrie van 8 jaar, 4 Merriën van 8, 4 en 3 jaar, 3 Ruïnen van 5, 4 en 3 jaar, 2 veulens van 1 jaar (Hengst en Merrie), 35 Hoornbeesten, waaronder 11 Melkkoëien, 9 Vaarzen van 2 tot 3 jaar, 1 Stier van anderhalf jaar, 3 Osses van 2 jaar en 10 Kalveren van 1 tot 6 maanden.

Verkoop van Boschhout te Gingelom.

Maandag, 13 Februari 1905, om 10 ure 's morgens, zal de Heer Capouillet ter plaatse door den Notaris NAGELS ten meestbiedend verkoopen :

Verkoop der Pastorij van Engelmanshoven.

Vrijdag, 17 Februari 1905, om halfelf voor middag, te Engelmanshoven, ten koffiehuis van den Heer Stevens, in het dorp, zal het Gemeentebestuur van Engelmanshoven door het ambt van den Notaris NAGELS ten meestbiedend verkoopen :

Gesticht der Ursulinen te Sint-Truiden, Naamsche straat.

Beroepsschool voor Juffrouwen, aangenomen door het Staatsbestuur, de eenigste in Limburg.

ALGEMEENE LEERGANGEN : Godsdienst, Vlaamsch, Fransch, Rekenen, Meetkunde, Natuurkunde, Huishoudkunde, enz.

Men vraagt eene DIENSTMEID, 35 a 40 jaren oud, voor een huishouden van twee personen.

Safrenberg, Brusthem, stilstand van den tram.

Te huren terstond HUIS (8 plaatsen, kelder, zolder), met schuur daar tegenover.

Te bekomen bij Jean Menten IN HET HOEFLIJZER, Zoutstraat, Sint-Truiden.

A LOUER présentement un beau QUARTIER garni ou non, près de la station, à Saint-Trond.

Bekwame Meubelmakers worden gevraagd in de met stoom werkende Meubelmakerij van Jos. COLIN-ROSKAM, te Sint-Truiden.

Internationale IJzeren Weg.

Eenige Depothouder voor Sint-Truiden en omstreken :

ROB. CRANINX MEESTER-HORLOGEMAKER-JUWELIER TE SINT-TRUIDEN

achter O.-L.-Vrouwekerk, n° 5, naast de Brusthemstraat en de Markt,

beveelt zich gansch bijzonder aan voor alles wat de Horlogemakerij en den Juweelhandel betreft.

Hij noodigt het geëerd publiek vriendelijk uit, hem met een bezoek te willen vereeren, en de velerlei NIEUWIGHEDEN te komen bezichtigen waarmee zijn magazijn thans verrijkt is, zooals :

Eene groote keus ZAKUURWERKEN in goud zilver en nikkel.

Allerschoonste KETTINGEN in goud, zilver, genieërd zilver en nikkel.

Specialiteit van TROUWRINGEN, schoone ARMBANDEN, SPELDEN, DORMEUSES en alle anderen sieraden in goud, enz.

Allerhande SCHOORSTEEGARNITUREN, PENDULEN, REGULATEURS, WEKKERS.

De gouden uurwerken zijn gewaarborgd voor 5 jaar; de zilveren voor 2 jaar.

Goud van eerste proef. — Zeer gematigde prijzen.

Aankoop van oud goud en zilver.

Specialiteit gewaarborgd zuiver

Kempisch Klaverzaad.

Zich te adresseeren bij de gebroeders SMITS, te Brée.

Goede occasie.

Te koop schoone Vleeschkuipen en Siroopkuipjes, aan voordeelige prijzen, bij LAMBERT VANMARSENILLE, kuiper, aan de kerk van Sint-Pieter.

Te huren schoone nieuw gebouwde RENTENIERSHUIS, gelegen Leopold II straat, te Sint-Truiden.

Zich te wenden tot den eigenaar FR. CLAES-LEKENS, zelfde straat.

TE HUREN

onder Kerniel, op tien minuten afstand van de statie van Loon, acht hectaren Vetroeide, toebehoorende aan den Heer Volksvertegenwoordiger CARTUYVELS.

Zich bevragen op de Bank Cartuyvels.

Attentie! a. u. b.
OUD HUIS
NEYS-INGENBLEEK
OPVOLGER
Vriamont-Ingenbleek
13, Groote Zoutstraat, 13
GANSCH BIJZONDER INGERICHT
voor
de droog zuivering
(nettoyage à sec)
en het
in 't nieuw wasschen
van alle damen-, mans- en kinderkleedingstukken, togen, par-dessus.

Wassching volgens gezondheidsleer van dekens en flanelen, alsook van allerhande gordijnen, tapijten, handschoenen, enz.

PRIJZEN IN VERTROUWEN

Honing! Honing!

De HONING is een gepast voedsel voor zieken en gezonden. Voor slappe magen is het een aanbevelingswaardige spijs.

Hij is allervoedzaamst en gansch verteerbaar. Smeert honing op het brood, in plaats van boter; hij kost 1/3 minder dan de boter en heeft eene dubbele waarde als voedsel.

HONING verzekert eene regelmatige uitzweeting; hij is een behoedmiddel tegen keel- en borstziekten; hij draagt bij tot genezing der maag- en blaasziekten.

HONING en roggemeel gemengd doen eenen steenzweer op korten tijd openbreken; voor brandwonden, bevrozene handen of voeten, voor schurft en andere velziekten is honing het doeltreffendste geneesmiddel.

Voor de influenza, verkoudheid en heesheid geeft het gebruik van honing wondere uitlagen.

Geslingerde HONING, 1ste hoedanigheid bewerkt volgens het beste stelsel, is steeds te verkrijgen bij

LOUIS CLEEREN, Onderwijzer te Kerkom.

Prijs per kilo : 2 fr. — Voor bestellingen van meer dan 20 kilo's, 1 fr. 80.

Betaling op 30 dagen. — De verpakking wordt in rekening gebracht en aan factuurprijs teruggenomen.

De Heer AUSSEN, van Schurhoven, verlangde wat gezelschap in huis te hebben, zou een kwartier, bestaande uit twee of drie kamers, verhuuren aan den jaarlijkschen prijs van 52 fr.

Lees hier!

Anthracite, 2.80 de 100 kilo's.

Vette Kolen, 2.60

In kelder afgeleverd.

Tarwekaf, Rijstkaaf, Spellkaaf en Vlaskaaf.

In magazijn bij

MASSA ACH., Gazometerstraat, Sint-Truiden.

Per occasie te koop een schoon HARMONIUM, in goeden staat van onderhoud, bij THEODOOR RUEF, orgelmaker, Statiestraat.

MEUBELMAKERIJ JOSEPH COLIN-ROSKAM
Illustration of a large building with text 'MEUBELMAKERIJ JOSEPH COLIN-ROSKAM' and 'Diesterveldstraat, 16-18, Sint-Truiden'.

GEBROEDERS GOFFIN

Mechanische Bakkerij
BESTE BROOD

Fabriek van Hollandsche en Verviersche peperkoek

UITGELEZEN KEUS VAN SUIKERGOED

Huis welbekend voor fijne Speculatie en puiken Koek van Dinant

BIJZONDER VOORDEELIGE ARTIKELS

voor uitverkoopers of kramers

Alles altijd kersvers afgeleverd aan prijzen buiten concurrentie.

Brusthemstraat, Sint-Truiden.

Men belast er zich met het maalen van Granen aan 0-75 de 100 kilo's.

Alle dagen versche pistolets van 6 1/2 s morgens welke op aanvraag worden aan huis gebracht.

voor kleermakers, enz., aan 2 fr. 50 de haal.

VERSCHENEN BIJ JOS. LEENEN
De Sint-Truidensche Plakalmanak
voor het jaar 1905
Prijs, 10 centimen

GEZONDHEIDS POEDERS VAN HET ROOD KRUIS
ONFEILBAAR MIDDEL
tegen de ziekten van Maag, Lever en Ingewanden
Vergemaklijkt en regelt de Spijvertering en
zuivert de Maag en Lichaam van alles wat de gezond-
heid in gevaar kan stellen. Eenig middel om een lang ziek-
te maag te versterken en te herstellen.

Manier van gebruiken: *J. A. Riëtjens*
Een poeder onmiddellijk voor het eten

BLAASPILLEN VAN HET ROOD KRUIS
VASTERKENDE
ONTLUSTWERKENDE
BLOEDZUIVERENDE
Eenig en zeker middel tegen
kruis ziekte, maagpijn, te ver-
zwakt bloed en overvoeding.

Bereid door
J. A. RIËTJENS
Apotheker-Scheikundige
ST. TRUIDEN

BORSTPILLEN VAN HET ROOD KRUIS
Leger
HOEST-VERKOUDESIJNEN
en ZIEKTEN der LUCHTPIELEN
Zeker middel om een verkoudheid,
in den ruym en goeten en de
longen van alle kortborsigheid te
vrijwaren

Bereid door
J. A. RIËTJENS
Apotheker
ST. TRUIDEN

BERICHT

DE MAGAZIJNEN

Goessens-Vandermeulen

THIENSCHEN STRAAT, 1-3,

zijn overgebracht Stapelpoort, 62-64, oud huis Lhoir-Peeters, aan « O.-L.-Heer. »

Verkoop in 't groot en in 't klein

van Koloniale Waren, Likeuren, ingelegde Legumen, allerlei Conserve van vleesch en visch, Vleesch-extract, enz., enz.

Alle soorten van ingelegd en ingesuikerd Fruit.

Stroop, Geleis, Confituren, bewerkt onder het toezicht van den Staat met de waarborg: « zuiver fruit en suiker. »

Dit alles producten van de nieuwe Limburgsche Confituurfabriek, op den Halmalschen steenweg, en de Siroopfabriek, Gazometerstraat, te Sint-Truiden.

Aankoop van alle soorten van FRUIT voor de fabriek bestemd.

De Graanzolders zijn voorzien van Tarwekaf en Vlaskaf, bijzonder voedsel voor paarden en vee.

In de Gazometerstraat te beko- men: Drèche van Mais, enz., enz. Bureel: Thiensche Steenweg, 62.

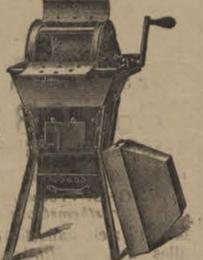
AAN DE BAKKERS

die hunnen eigen interest beminnen.

De ondergeleekende HENRI PIRSON, aannemer, heeft de eer bekend te maken, dat hij zich gelast met het oprichten van **Coke-ovens**, nieuw stelsel, de beste en profijtelijkste stoking, welke tot heden gevonden is. Daarbij is deze stookoven be- vrijd van allen tegenslag; zoodat men niet hoeft bekommerd te wezen voor de kleur van het baksel, het verbranden van het brood, enz., dewijl de uitvinder in dit alles voorzien heeft en er borg voor spreekt.

Verdere inlichtingen bekomt men bij HENRI PIRSON, Nieuwe Steenweg, 54, St Truiden.

HUIS LAFOSSE-CHARLIER
OPVOLGER
de Hapeau de Geminee "John"
Aug. Sneyers-Lafosse
SINT-TRUIDEN

Hoogbrugstraat, 1 en 2, Beekstraat, 19

Alleenverkoop van de beroemde Schoorsteenwimpels en der Waschmachienen JOHN.

Alleenverkoop van den Carton bitumé DURESCO.

Het best gekende merk. — Talrijke getuigschriften.

Monsters of stalen worden kosteloos op aanvraag afgeleverd.

Maatschappij SINGER

— Naaimachienen van zeer uitmuntend fabricaat —

Sterke constructie

Groote snelheid

Schoon werk.

Modellen voor alle soorten van werk

ZEVEN GROOTE PRIJZEN & ZEVEN GOUDEN MEDAILLES

op de Wereldtentoonstelling van St-Louis (Amerika) 1904

— GEMAK VAN BETALING —

Hasselt : 9, Groote Markt, 9.

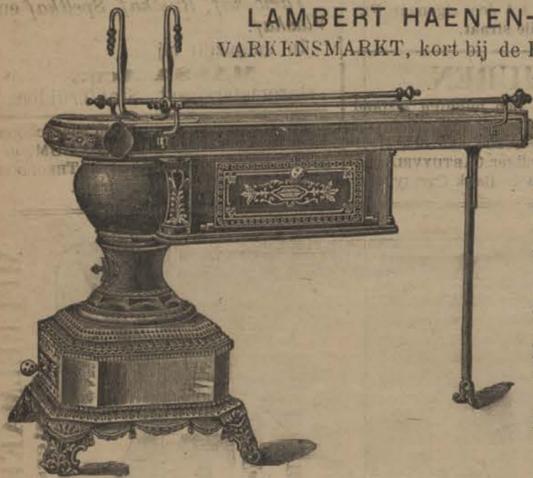
Sint-Truiden : 47, Hamelstraat, 47.

Tongeren : 90, Maestrichterstraat, 90.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS

LAMBERT HAENEN-MALCORPS

VARKENSMARKT, kort bij de Paterskerk

Stoven, genicleerd, polijst en zwart.
Kachels, alle mo-
dellen, in geëmail-
leerd ijzer van alle
kleuren.

Cuisinières om in
te bakken en andere
Koperen Wasch-
fornuizen.
Gruisbakken, Stof-
potten, ronde Buizen
Ellebogen.

Keukengerief, enz.
Prijzen in ver-
wen.

HUIS VANVERTROUWEN

GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE

RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE

21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21

Bij gelegenheid te koop

Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zoals: landaus, calèches, groote en kleine breaks, omnibus- sen, dogcars op 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagonnetten, phaëton, cou- reuses met en zonder kap, vis-à-vis, Engelsche tilbury's, Antwerpsche karren.

Schriftelijke waarborg voor twee jaren.
Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorvuldige en spoedige dediening, aan matige prijzen.
Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos afgehaald en terug-
gevoerd.

ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

LAATSTE NIEUWIGHEDEN

TER AANBEVELING

MEER DAN 500 GETUIGSCHIFTEN

TE BEKOMEN bij Em. VANHEER EN FRANÇOIS VELAERS

THIENSCHEN POORT, 38,

Versch Tarwekaf, Vlaskaf, enz., aan voordeeligen prijs.

Ijzersen Poutrelles aan zeer voordeeligen prijs.

Smidsgetuig, zoodals ijzeren Tangen, Engelsche Sleutels, Hamers, Schroef, ijzers, Boormachines, enz.

Alle soorten ijzeren Bakken, dienstig tot drinkbakken en beerstukken Vergaarbakken, Réservoirs).

Te huren te Half-Maart

schoon Renteniershuis, gelegen op de Groote Markt, te Sint-Truiden, bewoond de Juffrouwen Vanden Hoë.

Zich te befragen op de Bank Cartuyvels, zelfde plaats.

VERVERIJ

De Zwarte AREND.

D. INGENBLEEK - GOFFIN
Brusthemstraat, 12.

Verving en opmaking (appreteering) met den stoom van alle soorten van gemaakte en losgedane kledingstukken in alle modekleuren.

zoodals Damen-, Heeren- en Kinderkostu- men, Priesterkleeren, Tapjten, Gordijnen, Dekens, Handschoenen, enz.

Bijzonder Zwart voor rouw in 24 uren, gewaarborgd tegen het afgaan. PRIJZEN IN VERTROUWEN.

IN DEN WERELDBOL

J. GERSTMANS

achter O.-L.-V. kerk, Sint-Truiden.

INLIJSTING

van platen, schilderijen, enz., enz.

Specialiteit van Prachtlijsten.

BOEKBINDERIJ. — PAPIERHANDEL.

VOLKSBIJBLIOTHEEK.

Magazijn van Speelgoed.

HUIS VAN VERTROUWEN.

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeisel

IN SINT-ANNA

Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt

Het Magazijn is voortdurend voorzien van

6000 paar Occasieschoenen

van alle slag

als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten

Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.

Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,

altijd aan halven prijs

Groote keus van GALOCHES (Engelsch merk)

aan 1 fr. goedkooper dan elders

De beste, goedkoopste en sterkste Schoenen vindt men toch altijd nog

IN SINT-ANNA

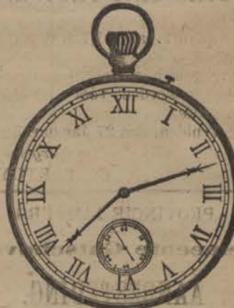
Maar, men lette wel op: vlak tegenover de Botermarkt, om alle verdoling te vermijden, zonder iemand te benijden.

Alles in 't groot en in 't klein

Reparatie spoedig en goed

Reparatie spoedig en goed

IN HET 24-UREN-PLAAT

HUIS VAN VERTROUWEN

Cl. PLEVOETS-COURT,

Thiensche straat, 32, Sint-Truiden,

tegenover het houtmagazijn van den Heer Wouters-Denis.

Tentoonstelling van eene rijke keus gouden en zilveren Juweelen,

allerlaatste modellen:

Gouden Parures, te beginnen van 20 frank.

" Oorbellen, " 5 "

" Ringen, " 4 "

" Cravate-Spelden, " 7 "

Ringen met diamanten. — Gouden Trouw-
ringen, ronde en platte modellen. — Schoone
keus Damen-kettingen in goud, zilver en
double.

Grootste keus dezer st: meer dan 300
Zakuurwerken in goud, zilver en nikkel.

Laatste uitvinding van Zakuurwerken die
nooit vuil worden.

Monopool voor Sint-Truiden en omstreken
van al de beste soorten ijzeren- en
koperen: zoodals de vermaarde Bachmidhorloge,
de echte Roscophe, de Universum, enz.

Alle deze horloges zijn nauwkeurig gere-
passeerd en geregeld.

Nikkelen Heeren-Horloges zeer goed, te
beginnen van 8,00 fr.; Zilveren Heeren-Ho-
rloges aan 15,00, Zilveren Dame-Horloges
aan 10,00 fr.

Groote keus Schouwergarnituren, in mar-
mer, brons en geëmailleerd, aller laatste mo-
dellen.

Marmeren Schouwergarnituren, Pendullen
met twee kandelaars aan 35,00 fr.

Zeer schoone en goede Regulateurs met
muziek en slag. — Wekkers met muziek. —
Horloges voor bureelen.

Op aanvraag wordt eene keus van al deze
artikelen aan huis besteld.

Al de artikelen zijn met de prijzen getee-
kend.

Men kome vrij zien en oordeelen.

Al de Horloges van dit Huis zijn van twee
tot vijf jaar gewaarborgd.

Men neme wel in aanmerking, dat er in
dit Huis geen goud verkocht wordt, tenzij
van 't beste, 18 cara, gewaarborgd op factuur.

Goede Pince-nez en Brillen, beste soort,
met kristallen glazen.

Alle reparatiën worden er goed verzorgd
en een jaar gewaarborgd.